

P o s u d e k rigorózní práce Mgr. Zdeňka Čermáka
„Pokusy o federalizaci rakouské monarchie“ (115 stran)

Podle úvodních slov na první stránce spisu autor zpracoval „analýzu“ pokusů o federalizaci rakouské monarchie v letech 1848 – 1918. Zvláštní zřetel zaměřil na politický program a pojetí státu v díle Františka Palackého, Z posloupnosti a členění kapitol by čtenář očekával, že se jméno Františka Palackého objeví přímo v názvu celé práce.

Autor vychází při svém výkladu z podrobnějšího popisu postojů a jednání Palackého, nepochybně nejvýznamnějšího ideového vůdce a tvůrce programu části českého národního hnutí v rámci monarchie od roku 1848. Sdělované poznatky i hodnocení mgr. Čermák čerpá téměř výhradně z biografické literatury věnované Palackému (J. Kořalka – životopis, J. Štaif – život a dílo Františka Palackého). Hojně vedle toho využívá vydání Palackého spisů z konce 19. století.

Kompilační metodou pokračuje, poté co opustil nosnou linii Palackého programu, výkladem o české státoprávní politice v rámci již dualizovaného soustátí od sedmdesátých přes devadesátá léta 19. století. Dále připojuje popisné pasáže o dílčích aktivitách a požadavcích maďarského i slovanského obyvatelstva v Uhrách.

Dílčí připomínky :

- Na více místech postrádám v textu větší využití konkrétních právněhistorických pramenů a jejich právní rozbor, např. na str. 22 - manifest o rozpuštění sněmu v Kroměříži. Autor při něm mohl uplatnit své právní vzdělání a případně připojit vlastní, nikoli přebírané, názory.

- Notoricky známé právněhistorické dokumenty tvořící prosincovou ústavu mohly být vysvětleny podrobněji s ohledem na téma práce.
- Svěrázná technika odkazů na prameny (str. 43) a na sborníky vyplývá z autorovy metody využívání literatury.
- Neuvádí nedávno vydaný Sborník : Kroměřížský sněm 1848 – 1849 a tradice parlamentarismu ve střední Evropě, Kroměříž 1998 (487 stran).

V závěru práce se autor opět vrací k osobnosti Františka Palackého, naznačuje z literatury převzatá hodnocení. M.j. téměř na konci svého výkladu uvádí (str. 104) že byl veden snahou zmapovat vzájemné soužití Čechů a Němců v českých zemích v letech 1848 – 1914. Výsledky této snahy jsou ovšem v celém textu minimální.

Vynechána je poslední etapa existence monarchie za světové války, pokus o federativní přeměnu Rakouska z října 1918.

K sepsání práce autor shromáždil a prostudoval nezbytnou nejen základní literaturu, sestavil z ní přehled, který má kvalitní i méně zdařilé pasáže.

Spis doporučuji k obhajobě.

U ní by autor měl u vybraných otázek rozvinout vlastní státovědné úvahy a doložit své schopnosti samostatné odborné práce.

Praha 13. ledna 2015

Doc. JUDr. Ladislav Soukup, CSc.

oponent